

7. KERESSÜK A BÉKÉS MEGOLDÁST!
Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TANTERVEN TALÁLHATÓ TÉMALEÍRÁS

Minden csoportban vannak viták, még testvérek, rokonok és barátok között is. Mit tehetünk, ha konfliktus adódik? Hogyan lehet békésen megoldani egy vitahelyzetet? Ábrahám és Lót történetéből kiindulva gondoljuk végig, hogyan lehet békés megoldást keresni és találni egy konfliktushelyzetben! Cél a korosztályi szintű konfliktusok felidézése, és közösen, Isten akarata szerinti békés megoldások keresése. Jól használhatók itt a konfliktuskezelő játékok.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

Minimum	Optimum
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, éneklésekben, imádkozásokban. • Ismerje és értelmezze segítséggel a lecke Igéjét: Zsoltárok könyve 34,15. • Tudja segítséggel értelmezni a tankönyvi képeket és néhány mondattal beszámolni a lényegről. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, éneklésekben és imádkozásokban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten tudja értelmezni a lecke Igéjét: Zsoltárok könyve 34,15. • Tudja értelmezni a tankönyvi képeket és néhány mondattal beszámolni a lényegről.

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT

Fő hangsúly: Annak a felismertetése, hogy egy konfliktushelyzetet békésen is meg lehet oldani, és a békés megoldás keresésének lehetőségei.

Értelmi cél: Annak a felismertetése, hogy egy konfliktushelyzetet békésen is meg lehet oldani.

Érzelmi cél: Konfliktusok indulati hátterének feltérképezése.

Pragmatikus cél: Keresse a konfliktusok békés megoldását!

Óra fő része	Javaslatok	Módszertani javaslatok, Taneszköz
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Játék: Nyisd ki az öklömet! A játék menete:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Párokat alkotnak a gyerekek. • A feladat az, hogy a társuk öklét nyissák ki. Ennél több utasítást nem adunk. • Egy adott jelre a párok cserélnek. • A játék végén beszéljük meg az élményeket. Valószínű, hogy mindenki erővel akarja megoldani a dolgot, és a többségnek nem fog sikerülni. 	<p>Közös játék, beszélgetés</p> <p>Vigyázzunk, hogy ne durvuljon el a játék!</p>

	<p>A megbeszélés szempontja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogyan sikerült a feladat? • Milyen módszerrel próbálkoztál? • Eszetekbe jut-e még olyan módszer, amivel elértétek volna a célokat? • Kérte-e valaki, hogy a társa nyissa ki a kezét? 	
Feldolgozási javaslat	<p>A múlt órai lecke felidézése</p> <p>Beszélgetés (csoportos) a TKEI 36-37. o. vagy TKGY 34-35. o. kérdései alapján:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az előző óra csoportjai (4 fő) • Mi volt a történetben a baj oka? • Milyen ötleteik voltak a megoldásra? <ul style="list-style-type: none"> – verekedés – sorsolás – kiszámolás – különválás <p>Milyen következményei vannak az egyiknek vagy a másiknak?</p> <ul style="list-style-type: none"> – verekedés: az erősebb nyer, a gyengének fájdalmat okoz – sorsolás: nem mindenki fogadja el, irigység – kiszámolás: lehet vele csalni! – különválás: ha közös döntés, jó! <ul style="list-style-type: none"> • Nektek milyen ötletek lett volna még? (a terület megfelezése, verseny döntson, az idősebb maradjon, stb...) • Hittanoktató összegzése: sokféle megoldás lehet, de az a jó, amelyiknek a következménye is jó. <p>ARANYMONDÁS: A szöveg értelmezése, memorizálása</p>	<p>beszélgetés, csoportmunka</p> <p>Problémafelvetés Erkölcsei ítéletalkotás (a családi vitát ábrázoló kép kapcsán tudatosítsuk a gyerekekben, hogy ő nem tehet a vitáról, szülei veszekedéséről. A veszekedés oka nem ő, hanem az, hogy ők nem tudnak közös nevezőre jutni. Jó alkalom, hogy könnyítsünk a lelki terhen, bűntudaton, aminek az az oka, hogy az elvált szülők gyerekei gyakran magukat okolják a válásért.)</p>

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

TKEI 36-37. o. vagy TKGY 34-35. o.

A képen látható:

Mindkét oldalon infógrafikákat találunk, konfliktushelyzeteket, és azok békés megoldását mutatják be a grafikák. Egy gyermek makacsul elfordul a feladattól, majd megoldja azt. Három gyermek ordítva veszekszik, majd látjuk, hogy békésen beszélgetnek. A hintázó nagyobb fiú

nem engedi a kicsit hintázni, majd látjuk, hogy segíti őt a lengésben. Két gyermek dühös, az egyik mérgében leverte a szomszédja könyveit, füzeteit, majd a helyes megoldást látjuk, felszedi – feltételezzük, hogy bocsánatot is kér.

Instrukció a képolvasáshoz:

- Matematika órán, miért utasítja el a könnyű feladat megoldását a kisfiú? (nevet is lehet adni neki Péter pl.)
- Miért makacsodik, dacoskodik Péter?
- Mit gondol a tanító bácsi?
- Miért adott neki ilyen könnyű feladatot?
- Péter mégis meggondolta magát és megoldja a feladatot. Miért?
- Hogy tudta legyőzni Péter a dacosságát?
- Hogy segíthette őt ebben a tanító bácsi?
- Egy lány (Rozi) és egy fiú (Tamás) kiabálnak egymással. Miért? Szerinted min vitatkoznak?
- A másik kislány (Ilike) miért szomorú?
- Mit gondolhat magában?
- Hogyan békültek ki? Hogyan oldották meg? Képzeld el!
- Laci vígan hintázik, a kisgyermek (testvére) sírva kéri, hogy ő is hintázhasson. Laci miért nem engedi?
- Mit érezhet (Ottó), hogy Laci nem engedte át neki a hintát?
- Miért gondolta meg magát Laci?
- Miért adta át a hintát Ottónak? Mit érezhetett Laci, mikor ezt tette?
- Tomi dühösen fut és leveri Marci füzetét. Miért dühös? Honnan tudjuk?
- Marci mit érezhet és gondolhat? Mit mondhatott Tominak?
- Tomi meggondolta magát, felszedte a levert könyvet, füzetet. Miért tette ezt? Hogyan vett erőt a dühén?
- Jelöljétek meg azokat a képeket, amelyek békés viselkedést ábrázolnak! Hogyan lehet ezt megteremteni magunkban?

Feladatjavaslat az aranymondáshoz:

Aranymondás:

„... törekedj békességre, és kövesd azt!”

- Te most mire törekszel éppen?
- A „törekedni” szót helyettesítsd mással! Rokon értelmű szavakkal! (Használhattok lexikont! Pl.: igyekszik, iparkodik, fárad, akar valamit, fáradozik)
- Keress olyan szavakat, amelyek a törekvés ellenétét fejezik ki! (nem tesz semmit, lusta, tehetetlen, stb.)
- Mondj példát a képek alapján: Ki és hogyan törekedett a békességre?
- Mit jelent: **kövesd** a békességre való törekvést? Válassz az alábbi kifejezések közül, mit jelenthet a **követés**?

Utána megy, kísér, nyomában megy, nyomában jár, lépést tart, nyomába szegődik, szemmel tart, igazodik, figyel, figyelemmel kísér, utánoz.

- Magyarázd meg, és mondj példát az aranymondásra!

2. Játék: Kommunikáljunk tisztelettel!

Párokra alkotunk. Az egyik gyerek kezében legyen egy ceruza vagy toll. A másik gyerek feladata, hogy indokolja meg, és ezután kérje el az íróeszközt a társától olyan szépen, hogy a társának legyen kedve kölcsönadni. Majd szerepcsere következzen.

A legfontosabb a játék utáni megbeszélés:

- Könnyű dolog-e szépen elmagyarázni és megindokolni, ha szeretnél valamit?
- El tudtad kérni a ceruzát?
- Szerinted szívesen odaadta neked a társad?
- Könnyű volt kölcsönadni a ceruzádat?
- Miért?
- Mi segít neked, hogy szívesen add oda?

Összefoglalás:

- Mi kell ahhoz, hogy szépen kérjünk valakitől valamit?
- Milyen szavak segítenek?
- Milyen hangsúly nem segít?

El is játszhatják a gyerekek a két végletet.

3. Szituációs játék: Bocsánatkérések

Az előző órához kapcsolódva a gyerekek feladata, hogy kifejezéseket gyűjtsenek. Megkérjük a gyerekeket, hogy képzeljék azt, hogy ők Ábrahám vagy Lót pásztorai. Összevesztek egymással azon, hogy kié a legelő. Mind a két csoport magáénak akarta. A feladat, hogy a pásztorok nevében fogalmazzanak meg minél több bocsánatkérő mondatot.

4. Imádság egy adott szituációban

Próbáljanak a gyerekek olyan imádságokat megfogalmazni, amit Istennek mondhatott el az a gyerek, aki megbántotta:

- a szüleit
- egyik barátját
- a testvérét
- nagyszüleit stb.

Aki szándékosan:

- rosszat mondott a másik gyerekre,
- mérgében megütötte a másikat vagy egy tárgyat tönkretett,
- kiabált valakivel stb.

A lényeg, hogy egy-egy rövid imádságot fogalmazzanak meg. Ez a feladat segít abban, hogy saját imádságot is meg tudjanak fogalmazni.

5. Imádságra nevelés: Jobb megoldás Istennel

a) Bevezető beszélgetés Beszéljünk a gyerekekkel olyan élethelyzetekről, amikor összevesztek valakivel, amikor megbántottak valakit. Táblára írjuk fel a következő mondatot, és gyakoroljuk: Rád hallgatok, Istenem, és nem bántom meg őt!	műfaj	kérés
	megfogalmazás	tematikusan kötött, spontán szöveg és kötött ráfelelő
	imádkozás	ráfelelős
	csoport felosztása	nincs
	kapcsolódás	konfliktuskezelés, hittanosok élethelyzete hitvallás bűnvallás
b) Imádkozás menetének ismertetése <ul style="list-style-type: none">• Hittanoktató elmond egy gondolatot.• A csoport együtt feleli rá: Rád hallgatok, Istenem, és nem bántom meg őt!	hely	óra vége

<ul style="list-style-type: none"> • Hittanoktató zárómondata. • Mindenki ráfeleli: Ámen. <p>Javaslat: Hittanoktató: Amikor megharagszom a barátomra, és rosszat gondolok róla, akkor</p> <p>Mindenki: Rád hallgatok, Istenem, és nem bánitom meg őt! Hittanoktató: Amikor megharagszom valakire, és mérgesen szeretnék kiabálni vele, akkor</p> <p>Rád hallgatok, Istenem, és nem bánitom meg őt! Hittanoktató: Amikor dühös vagyok egy ismerősömrre, és rosszat tennék vele, akkor</p> <p>Rád hallgatok, Istenem, és nem bánitom meg őt! Hittanoktató: Amikor dühös vagyok egy ismerősömrre, és rosszat tennék vele, akkor</p> <p>Rád hallgatok, Istenem, és nem bánitom meg őt! Hittanoktató: Amikor dühös vagyok egy ismerősömrre, és rosszat tennék vele, akkor</p> <p>Hittanoktató: Azért kérünk Istenünk, hogy adj erőt ehhez nekünk! Ámen. Mindenki: Ámen.</p> <p>Javaslat: Fennállva. A közös mondathoz kísérő mozdulatokat is kitalálhatunk. Így nem baj, ha nincs becsukva a szemük, és a szöveget a tábláról olvassák.</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="759 192 995 309">fejlesztési terület</td> <td data-bbox="995 192 1423 309"> <ul style="list-style-type: none"> • élethelyzetre reflektáló imádság • önfegyelemre nevelés </td> </tr> <tr> <td data-bbox="759 309 995 465">hittanosok</td> <td data-bbox="995 309 1423 465"> <ul style="list-style-type: none"> • témát neveznek meg az imádsághoz • kötött szöveget mondanak • mozognak </td> </tr> <tr> <td data-bbox="759 465 995 546">hittanoktató</td> <td data-bbox="995 465 1423 546"> <ul style="list-style-type: none"> • imádságot fogalmaz meg • vezeti az imádkozást </td> </tr> <tr> <td data-bbox="759 546 995 584">eszközök</td> <td data-bbox="995 546 1423 584">tábla</td> </tr> </table> <p>További ötlet: Kísérő mozdulatok: 1. Fülhöz tartják két tenyerüket. 2. Fej ingatás és két kezükkel tagadó mozdulatokat tesznek.</p> <p>Megjegyzés: A Javaslat példamondatai a gondolattal, szóval, tettel elkövetett bűnökhöz kapcsolódnak.</p>	fejlesztési terület	<ul style="list-style-type: none"> • élethelyzetre reflektáló imádság • önfegyelemre nevelés 	hittanosok	<ul style="list-style-type: none"> • témát neveznek meg az imádsághoz • kötött szöveget mondanak • mozognak 	hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • imádságot fogalmaz meg • vezeti az imádkozást 	eszközök	tábla
fejlesztési terület	<ul style="list-style-type: none"> • élethelyzetre reflektáló imádság • önfegyelemre nevelés 								
hittanosok	<ul style="list-style-type: none"> • témát neveznek meg az imádsághoz • kötött szöveget mondanak • mozognak 								
hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • imádságot fogalmaz meg • vezeti az imádkozást 								
eszközök	tábla								

6. A témához felhasználható énekek:

Református Énekeskönyv: 254. dics. Mindenkoron áldom: 1. 3. 6-7. verse

Református Énekeskönyv: 395. dics. Isten szívéen megpihenve